

Les activitats de l'Associació

Un dels objectius principals que des del seu inici es va plantejar l'Associació Catalana d'Estudis d'Emblemàtica. Art i Societat fou la difusió d'estudis de recerca. D'aquesta inquietud va néixer la revista *Emblecat*. Un projecte que ha donat el fruit de cinc números, comptant el present, gaudint de la fortuna de veure reconeguts la dedicació, l'esforç i la constància a què aquest fos una realitat. En aquest número ens plau anunciar-vos que la revista ha obtingut el premi ACCA 2015 a la secció publicacions que atorga l'Associació Catalana de Crítics d'Art.

**PREMIS ACCA DE LA CRÍTICA D'ART
A CATALUNYA 2015**
32a edició

Una celebració que recollirem en el proper número, ja que la entrega del premi es produí en el mes d'abril correspon a les notícies de l'any 2016. Aquest premi arriba en un moment important dins l'Associació, ja que la revista també va ser inclosa a la pàgina web de RACO [www.raco.cat/index.php/Emblecat] de Revistes Catalanes d'Accés Obert, després d'haver passat per l'aprovació del comitè seleccionador del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC) i de l'Àrea de Biblioteques, Informació i Documentació (CBUC). Tant el premi com la incorporació a la xarxa RACO són dos fets que, al marge de reconèixer la nostra tasca, ens confirma que anem per bon camí i ens motiva a iniciar projectes més ambiciosos.

Abans de finalitzar l'any i dins del marc de la difusió, la revista *Emblecat* fou presentada a l'Aula Magna de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona. La directora de la revista i presidenta de l'Associació Catalana d'Estudis d'Emblemàtica. Art i Societat, Esther Garcia Portugués, la va donar a conèixer sota el títol *EMBLECAT, com tirar endavant un projecte editorial de recerca sobre art i societat*. Es destacà la cultura popular, un tema que ha format part des del seu inici d'una de les seccions més importants de la revista, com és la de festes i tradicions. La presentació s'integrà en la taula 3, coordinada per Marco Luca Stanchieri, que estava destinada a *La cultura popular en pràctiques* dins les *Jornades OACU-GRECS-GTEEP: La cultura popular de les perifèries. Memòria històrica, lluites urbanes i canvi social als marges de la ciutat neoliberal* que es van dur a terme durant els dies 10 i 11 de desembre. Aquesta participació d'Emblecat proporcionada pel departament d'Antropologia va obrir les portes a futurs intercanvis i col·laboracions.

Itineraris.

Dintre de la secció d'itineraris aquest any es realitzà com a novetat la visita a l'exposició temporal *Casagemas. L'artista sota el mite*, a càrrec d'Anna Vallugera Fuster. El Museu Nacional de Catalunya presentava a Carles Casagemas (Barcelona, 1880 – París, 1901), un pintor i literat que va ser un gran amic de joventut de Pablo Picasso. El va acompanyar en el seu primer viatge a París, ciutat on se suïcidà amb només vint anys. Des d'aleshores, la seva figura ha quedat tan vinculada a la vida i l'obra

de Picasso que s'ha projectat una gran ombra sobre la seva producció artística que la visita ha desmitificat.

Conferències.

Dins de la programació de diàlegs d'art al Centre Cultural Foment Martinenc pels cursos 2014-2015 i 2015-2016 es van impartir durant l'hivern, la primavera i la tardor de l'any 2015 les següents classes:

A l'hivern: *La Roma de Bernini; La Roma de Borromini, i Urbanisme i història de Barcelona. L'evolució d'una ciutat dins i fora de les muralles*, a càrrec d'Anna Vallugera Fuster. *Brancusi i l'escultura del segle XX*, a càrrec d'Alina Gavrus; *Toulouse-Lautrec*, a càrrec de Sebastià Sánchez, i *Creadoras Mexicanas. Entre el muralismo y el olvido*, a càrrec d'Alma Reza.

A la primavera: *Joaquin Clausell. Visión Mexicana del Impresionismo*, a càrrec d'Alma Reza; *Escenas d'una Barcelona desapareguda II i Ramón Casas i Pere Romeu en Tàndem*, a càrrec de Sebastià Sánchez Sauleda; *Dante Gabriel Rosseti. Proserpine. El món literari com a refugi*,

a càrrec d'Esther García Portugués; *La Dame a Lalicorne. Una de les joies de l'art medieval*, a càrrec de Laia Guillaumet, i *Otakus a Barcelona*, a càrrec d'Alina Gavrus.

A la tardor: *Picasso-Guernica, Santiago Rusiñol a Paris i Isidre Nonell*, a càrrec de Sebastià Sánchez Sauleda; *La Terribilitat de Miquel Àngel*, i *Jardins de la noblesa barcelonina del segle XVIII*, a càrrec d'Esther García Portugués; *Recuperando a un pintor: la historia y la obra de Federico Beltran Masses. 1885-1946*, a càrrec de Tonia Salom, i *Lola Anglada i Angelina Beloff. L'ofici dels il·lustradors*, a càrrec d'Alma Reza.

També a la tardor es posà en marxa un nou projecte en aquest cas formatiu al Centre Cultural Foment Martinenc que es titulà *Escriptura creativa* a càrrec de la vicepresidenta Alma Reza Vázquez.

És un taller destinat a ajudar als alumnes a explicar la seva pròpia història. Les classes s'inicien amb un breu recorregut per alguns gèneres literaris i les eines bàsiques que s'han de conèixer per configurar un relat per després passar a aplicar una metodologia.

Tesis, llibres i catàlegs

José Antonio Ortíz, soci investigador de Emblecat, defensa la lectura de la seva tesi doctoral intitolada *Art, devoció i ritual funeraris a la Catalunya Moderna*, dirigida per la Dra. Sílvia Canalda i Llobet. L'acte se celebrà a la Sala Gran de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona, el dia 16 de setembre 2015.

La publicació *El revers de la història de l'art. Exposicions, comerç i col·leccionisme (1850-1950)*, va ser coeditada per la sòcia investigadora Clara Beltrán Catalán, qui també és coautora de l'article inclòs en el llibre «Alguns apunts per a una història del antiquariat a Barcelona: 1900-1936», juntament amb l'historiador de l'art, antiquari i galerista Artur Ramon Navarro. El llibre va ser presentat per Jaume Barrachina, conservador i director del Museu del Castell de Perelada, en el

marc del Seminari intitolat *Col·leccions, exposicions i comerç de l'art*, que se celebrà a la Universitat de Barcelona el dia 3 juny 2015.

La sòcia Laura Casal-Valls és l'autora del capítol intitolat "Modernisme i modernismes en les arts de l'agulla" del catàleg de l'exposició *Modernisme. Art, tallers, indústries* que es realitzà a La Pedrera (Barcelona), des del 8 d'octubre de 2015 al 7 de febrer de 2016.

Participació en congressos, seminaris i jornades 2015

Simposi Internacional Imatges de poder. Les investigadores d'Emblecat Anna Valluguera i Maria del Mar Rovira participaren en el *Simposi Internacional Imatges del poder a la Barcelona del Set-cents. Relacions i influències en el context mediterrani*, que organitzà la Universitat de Barcelona, entre els dies 28 i 29 d'abril de 2015, amb les següents ponències:

Producció, consum i comitència d'art a la Barcelona de finals del Set-cents, per Anna Valluguera; *Parròquia de Sant Pere Nolasc (Sant Sever i Sant Carles Borromeu)* i *Josep Bernat Flaugier i el conjunt pictòric de l'església de Sant Sever i Sant Carles Borromeu*, per Maria del Mar Rovira. De nou Anna Valluguera, juntament amb altres historiadors i col·laboradors de la revista Cristina Martín i Rosa Maria Subirana Rebull, tractaren el programa pictòric i la seva fortuna al *Palau Palmerola* (Casa dels comtes de Fonollar).

IV Simposi Internacional del grup EMAC. El soci investigador Sebastià Sánchez Sauleda participà en el *IV Simposi Internacional del grup EMAC: Art Medieval en Joc* que se celebrà a Barcelona entre el 6 i el 9 de maig de 2015. Presentà la comunicació "Artistes medievals al programa decoratiu del Museu d'Art Decoratiu i Arqueològic de Barcelona (1910)".

Congrés "Fashion Through History: Costumes, Symbols, Communication. Aquest congrés va tenir lloc a La Sapienza de Roma, entre els dies 20 i 21 de maig. La sòcia investigadora Laura Casal-Valls presentà la comunicació "The evolution of fashion production as part of the social

history: the impact on the nineteenth-century women in Catalonia".

II Congreso Internacional coupDefouet. Sota el títol *Rompiendo el techo de cristal del Art Nouveau*, la sòcia Clara Beltrán i la historiadora Núria Gil Farré presentaren la comunicació "La mujer transparente: una aproximación a la evolución de la imagen femenina en la vidriera modernista en Cataluña". El congrés se celebrà a la Universitat de Barcelona entre els dies 25 al 28 de juny de 2015.

4A. Jornada Mercat de l'Art, col·leccions i museus. Al Saló d'Or del Palau de Marice de Sitges, el dia 16 d'octubre de 2015, la sòcia investigadora Clara Beltrán presentà la comunicació "L'antiquari Celestí Dupont (1859-1940). Col·leccions i comerç d'art a la Catalunya d'entre segles".

Premis, concursos i patrocinis

Emblecat 2016. Durant l'any 2015 va posar en marxa el procés per fer la primera convocatòria a premi destinada a la Recerca, intitulat *Emblecat 2016*. L'Associació Catalana d'Estudis d'Emblemàtica. Art i Societat i el Reial Cercle Artístic de Barcelona van acordar atorgar aquest premi a la recerca en l'àmbit de la Història de l'Art, amb el propòsit de donar a conèixer informació inèdita sobre algun artista que hagi format o formi part del Cercle Artístic de Barcelona i que hagi tingut projecció internacional. De tots els estudis recopilats, els millors, està previst que siguin publicats per Emblecat Edicions en el proper número de la revista i només aquell que destaquí entre tots ells serà mereixedor del premi. Sobre

l'evolució d'aquest procés, els títols dels estudis finalistes es donarà informació en les notícies del proper número de la revista.

Laura Casal-Valls, sòcia investigadora d'Emblecat, juntament amb un equip de 4 persones més, ha estat guardonada amb el XXIX Premi del públic Maria Aurèlia de Capmany, pel seu projecte *El cost de ser dona*. L'any passat varen ser finalistes del premi, amb un projecte destinat a millorar la visibilitat històrica de la dona. En aquesta convocatòria, el premi convocat per l'Ajuntament de Barcelona, s'adreçava a projectes que tinguessin per objectiu promoure iniciatives que contribuïssin a avançar per a la igualtat salarial entre homes i dones.

Col·laboració amb altres institucions Centre Cultural Foment Martinenc.

Com ja s'ha esmentat abans, durant l'any 2015 Emblecat va col·laborar en la programació de conferències sobre Història de l'Art i es posà en marxa el taller d'escriptura creativa dirigit i dut a terme per Alma Reza.

Gracmon. La nostra sòcia Laura Casal-Valls forma part de l'equip científic del projecte *Modernisme: Accés Obert*, del grup de recerca GRACMON de la Universitat de Barcelona. Un dels projectes guanyadors del programa de recerca RecerCaixa 2014 en el qual ha col·laborat durant l'any 2015.

Museu del Disseny de Barcelona. Laura Casal-Valls va impartir un curs sobre història del vestit al Museu del Disseny de Barcelona. El curs, intítulat *Introducció a la història del vestit*, es realitzà en 10

sessions i comptà amb la col·laboració de personal del museu, així com de Sílvia Rosés, especialista en Pedro Rodríguez, i de creadors convidats.

Universitat de Barcelona. Curs 2015-2016, col·laboració d'Esther García Portugués com a professora de l'assignatura Música i entorn literari al *Màster oficial de música com a art interdisciplinari*, dirigit pel professor Xosé Aviñoa. Va impartir les classes següents: *Música i teatre en la trajectòria artística de Mariano Andreu, a través dels seus escrits; Salomé i Electra, fèmimes unides per la literatura, l'art i la música; La sirena interpretada pel músic, el literat i l'artista. La música i l'art seduïts per l'hibrid literari; El ballet de Don Juan de Gluck i la literatura teatral d'Henry de Montherlant; Als peus d'Onfalia. Ferran Sor un vassall de Ferran VII. Un mite d'Ovidi transformat en gest polític a través de la música, i La música en els salons i jardins de la noblesa barcelonina del segle XVIII, segons el diari del baró de Maldà.*

Corresponsal Barcelona del Seminari de Cultura Mexicana. Emblecat va col·laborar amb la Corresponsal Barcelona del Seminari de Cultura Mexicana per donar la conferència *Joaqui Clausall, visió mexicana de l'impressionisme* a càrrec de la sòcia Alma Reza dins dels esdeveniments programats pel Festival viu Mèxic.

Òpera de Sarrià. L'Associació Catalana d'Estudis d'Emblemàtica. Art i Societat i Amics Òpera Sarrià van signar un conveni de col·laboració per dur a terme la programació de l'Òpera de Cambra de la temporada 2015-2016. D'una part, Emblecat va contribuir en la contractació

dels músics i de l'altra, Amics Òpera Sarrià va proporcionar entrades gratuïtes per les òperes *La cambiale di matrimonio* (G.Rossini) i *Il barbiere di Siviglia* (G.Paisiello), a més d'incloure en els programes de mà i cartells el logotip d'Emblecat.

Reial Cercle Artístic de Barcelona. L'Associació Catalana d'Estudis d'Emblemàtica. Art i Societat i el Reial Cercle Artístic de Barcelona van signar un conveni de col·laboració a fi d'atorgar el premi a la recerca Emblecat 2016. D'una part posarà els espais, com la Sala dels Atlants, per fer l'entrega del premi i de l'altra el pes de la infraestructura en el procés de selecció, a més d'aportar el premi. Ambdues parts acceptaren formar part del Tribunal amb dret per escollir els especialistes avaluadors per determinar l'estudi guanyador i els finalistes.

Música de cambra. Emblecat, a través del soci Ventura Bajet, participà en la celebració de concerts del mes de juliol a

l'església de Sant Gaietà de Barcelona. El dia 28 de juny fou el primer del programa de concerts de Música de Cambra, interpretat pel Trio Violí, Violoncel i Piano.

De nou a través del soci Ventura Bajet s'atorgà una dotació per a què al Museu de Maricel de l'11 al 30 de juliol es programessin una sèrie de concerts a càrrec del Trio Gaudeamus. Aquests concerts de cambra van ser inclosos dins de les activitats del *2015 Sitgestiu cultural als Museus*.

Amb motiu de la celebració del 150 aniversari del naixement d'Enric Morera i Viura, atorgà, a través del soci Ventura Bajet, una dotació a l'Associació Musical de Mestres Directors de la capella de la Immaculada per interpretar un concert al Centre Sant Pere Apòstol de Barcelona, el dia 14 de desembre de 2015. El concert anà a càrrec d'Antoni Guinjoan (violí), Maria Rosa Llorens (piano) i Montserrat Sitjà (violoncel).